निष्क्राम्यमाणो वातेन प्राजापत्येन पीड्यते ।
निष्क्राम्यते च विलपन् हृदि दुःखनिपीडितः ॥ १७ ॥
निष्क्रान्तश्चोदरान्मूर्च्छामसह्यां प्रतिपद्यते ।
प्राप्नोति चेतनां चासौ वायुस्पर्शसमन्वितः ॥ १८ ॥
ततस्तं वैष्णवी माया समाक्रन्दति मोहिनी ।
तया विमोहितात्मासौ ज्ञानभ्रंशमवाप्नुते ॥ १९ ॥
भ्रष्टज्ञानो बालभावं ततो जन्तुः प्रपद्यते ।
ततः कौमारकावस्थां यौवनं वृद्धतामपि ॥ २० ॥
पुनश्च मरणं तद्वज्जन्म चाप्नोति मानवः ।
ततः संसारचक्रेऽस्मिन् भ्राम्यते घटियन्त्रवत् ॥ २१ ॥
कदाचित्स्वर्गमाप्नोति कदाचिन्निरयं नरः ।
नरकञ्चैव स्वर्गञ्च कदाचिच्च मृतोऽश्नुते ॥ २२ ॥
कदाचिदेव पुनर्जातः स्वं कर्म्म सोऽश्नुते ।
कदाचिद्भुक्तकर्म्मा च मृतः स्वल्पेन गच्छति ॥ २३ ॥
कदाचिदल्पैश्च ततो जायतेऽच शुभाशुभैः ।
स्वर्लोके नरके चैव भुक्तप्रायो द्विजोत्तम ॥ २४ ॥
नरकेषु महद्दुःखमेतद्यत् स्वर्गवासिनः ।
दृश्यन्ते तात मोदन्ते पात्यमानाश्च नारकाः ॥ २५ ॥
स्वर्गेऽपि दुःखमतुलं यदारोहणकालतः ।
प्रभृत्यहं पतिष्यामीत्येतन्मनसि वर्त्तते ॥ २६ ॥
नारकांश्चैव संप्रेक्ष्य महद्दुःखमवाप्यते ।
एतां गतिमहं गत्वेत्यहर्निशमनिर्वृतः ॥ २७ ॥

Digitized by Google